

חוק נתן ולא יעבור

ח"תנלד - צמר מזהרנית זע"ל "צדק צני מקוה שדף צהר מספרי רבנו יהיה תיקון רכ"ל" - חק נתן ולא יעבור יצא לאור ע"י הוצאת "נצחתי ואנצח" שע"י ישיבת תיקון המידות

סדר הלימוד ליום י"ז טבת:

סדר לקוטי מוהר"ן הי"פני:

תורה לו לשון רבנו זכרנו לברכה:

דרשו יי ועזו בקשו פניו תמיד (תהלים ק"ה).

א כי עקר הבריאה היא בגין דישתמודעין לה (זהר בא מב.) כמו שכתוב (ישעיה מ"ג): "לכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו:

ב וגוף ונפש, הם בחינת אדם ובהמה, חמר וצורה, חכמה וסכלות, בחינת אור וחשך. כמו שכתוב (קהלת ב):

"כיתרון אור מן החשך" וכו', וכמו שאמרו (רבותינו, זכרונם לברכה, ברכות ל"ג): "גדולה דעה שנתנה בין שתי אותיות", שפאמר: "כי

אל דעות ה". וכתוב (תהלים קי"ח): "אל הויאר לנו", וכתוב (שם פ"ב): "ולא ידעו ולא יבינו": והם בחינת חיים ומיתה, כמו שכתוב (קהלת

ז): "החכמה תחיה" וכו', וכתוב (איוב ד'): "ימותו ולא בחכמה" (עיין ב"ר פ' כ"ו ל"א). וכתוב (איכה ג'): "במחשכים הושיבני" וכו':

והם בחינות שכחה וזכרון, כמו שכתוב (תהלים ל"א): "נשכחתי כמת מלב", וכתוב (שם צ"ח): "זכר חסדו". וזה שאמרו רז"ל

(אבות פרק ג): "השוכח דבר אחד ממשנתו כאלו מתחייב בנפשו", שפאמר: "רק השמר לך ושמר את נפשך מאד פן תשכח": והם

בחינת חכמות התורה, שחכמות חיצוניות הם חמר וסכלות, ובחינת בהמה, כנגד חכמות התורה:

ג וצריך כל אדם להכניע החמר, הינו בחינות מיתה, בחינת סכלות של הגוף של הארבע יסודות. כמו שכתוב

בַּזְהָר (בְּרֵאשִׁית כ"ז): "וַיִּקַּח ה' אֱלֹקִים אֶת הָאָדָם", 'מֵאֵן נָטַל לָהּ, מֵאֲרִבַּע יְסוּדֵינִי דִילָהּ, דְּאִפְרִישׁ לָהּ מִתְאַוָּה דִּילְהוּן'. וְזֶה נַעֲשֶׂה עַל-יַדֵּי הַתְּעַנִּית, שְׁעַל-יַדֵּי הַתְּעַנִּית מִחֲלִישֵׁינִי הָאֲרִבַּע יְסוּדוֹת. וְנִתְבַטַּל הַחֲמֵר, בְּחִינַת הַחֲמֵר, סְכָלוֹת, חֲשָׁד, שְׂכָחָה, בְּהִמָּה. וְנִתְגַבֵּר וְנִתְעַלָּה בְּחִינַת הַשְּׂכָל, וְהַצּוּרָה, הָאֵזֶר, וְהַזְכָּרוֹן, אָדָם:

וְזֶה שְׂאֵמְרוּ רַז"ל (בְּרֵכוֹת ו:): 'אֲגָרָא דְתַעֲנִיתָא צְדָקְתָא', כִּי צְדָקָה רָמֵז לְאֵזֶר, כְּמוֹ שְׂכָתוֹב (מִלְּאָכִי ג'): "וְזָרְחָה לָכֶם יִרְאֵי שְׁמֵי שְׁמַשׁ צְדָקָה". וְהוּא הַתּוֹרָה, כְּמוֹ שְׂכָתוֹב בַּזְהָר (לְדִלְדָּה ע"ו:): "שְׁמָעוּ אֵלֵי אֲבִירֵי לֵב הַרְחֹקִים מִצְדָקָה" – דְּאֲנִין רְחִיקִין מֵאֲוִרִיתָא. וְהוּא בְּחִינַת אָדָם, כְּמוֹ שְׂכָתוֹב (בְּמִדְבָר י"ט): "זֹאת הַתּוֹרָה אָדָם". וְזֶה אוֹתִיּוֹת אָדָם, מִ"ם סְתוּמָה הוּא בְּחִינַת תְּעַנִּית, שֶׁהוּא בְּחִינַת עוֹלָם הַבָּא, דְּלִית בֵּיהּ אֲכִילָה וְשִׁתְיָה (תְּקוּנָה כ"א). וְדָלָת, הוּא רָמֵז לְאֲרִבַּע יְסוּדֵינִי שְׁנַשְׁפָּלִים עַל-יַדֵּי הַתְּעַנִּית. וְנִתְעַלָּה הַשְּׂכָל הַרְמוֹז בְּאֵלָף, כְּמוֹ שְׂכָתוֹב (אִיּוֹב ל"ג): "וְאַאֲלָפֶךָ חֲכָמָה":

וְזֶה שְׂכָתוֹב בַּזְהָר (בְּהַקְדָּמָה י"ג): "נַעֲשֶׂה אָדָם", עַל-יַדֵּי הַתְּעַנִּית נִתְהַוָּה בְּחִינַת אָדָם. כְּתִיב הָכָא נַעֲשֶׂה, וּכְתִיב הָתָם "וְשֵׁם הָאִישׁ אֲשֶׁר עָשִׂיתִי עִמּוֹ", מָה הָתָם צְדָקָה, אִף כָּאֵן צְדָקָה. [פְּרוּשׁ: כִּי בַזְהָר מְפָרֵשׁ שֵׁם שְׁעַל-יַדֵּי צְדָקָה הוּא בְּדִיוֹקְנָא דְאָדָם, וְלָמַד שֵׁם מִמְקָרָא זֶה, "נַעֲשֶׂה אָדָם", כְּתִיב הָכָא עֲשִׂיהָ, וּכְתִיב הָתָם "וְשֵׁם הָאִישׁ אֲשֶׁר עָשִׂיתִי עִמּוֹ" וְכוּ', לְעַנְיֵן צְדָקָה וְכוּ'. וְרַבְנֵי זְכָרוֹנוֹ לְבִרְכָה, מְבִיא רְאִיָּה מְזִיָּה לְעַנְיֵן תְּעַנִּית, כִּי צְדָקָה וְתְעַנִּית הֵם בְּחִינַת אַחַת, כִּי 'אֲגָרָא דְתַעֲנִיתָא – צְדָקְתָא כַּנִּל. וְעַל כֵּן מְבִיא מְזִיָּה, שְׁעַל-יַדֵּי הַתְּעַנִּית שֶׁהוּא בְּחִינַת צְדָקָה, נַעֲשִׂין בְּגִדְרֵי אָדָם, שֶׁהוּא הַדְּעַת הָאֲמִתִּי שֶׁל הַתּוֹרָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת אֵזֶר וְנִפְּשׁ וְכוּ'. כִּי הַכְּנַעַת הַחֲמֵר וְהַגּוֹף בְּחִינַת בְּהִמָּה וְכוּ', לְגַבֵּי הַנִּפְּשׁ

זֶקֶק נָתַן וְלֹא יַעֲבֹר

ח'תרנו ✧ צמח מזהרני"ת זצ"ל "צדק צני מצוה שדף צהר מספרי רבנו יהיה תיקון רב" ✧
 ✧ "חק נתן ולא יעבור" יצא לאור ע"י הוצאת "נצחתי ואנצח" שע"י ישיבת תיקון המידות ✧

שְׁהוּא בְּחִינַת אָדָם, הוּא עַל-יְדֵי הַתַּעֲנִית, שְׁהוּא בְּחִינַת צְדָקָה
 כַּנ"ל:]

ד אַבֵּל יֵשׁ שְׁנֵי בְּחִינּוֹת צְדָקָה, כִּי יֵשׁ צְדָקָה בְּחוּץ לְאָרֶץ, וְיֵשׁ
 צְדָקָה בְּאָרֶץ יִשְׂרָאֵל. וְצְדָקַת אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל, הִיא גְדוּלָּה
 וְלַמַּעֲלָה מְצָדֶקֶת חוּץ לְאָרֶץ (עֵינן הַלְכוֹת צְדָקָה ס' רנ"א ס"ג). וְכֵן יֵשׁ שְׁנֵי
 בְּחִינּוֹת תּוֹרָה, כִּי אֵין דּוֹמָה הַתּוֹרָה הַיּוֹצֵאת מִהַבֵּל שֵׁשׁ בּוֹ חַטָּא,
 לְהַתּוֹרָה הַיּוֹצֵאת מִהַבֵּל שְׁאֵין בּוֹ חַטָּא (שֶׁבֶת קי"ט:) כִּי אֵין הַדִּין
 נִמְתָּק, וְאֵין הָעוֹלָם מִתְקַיֵּם, אֶלָּא עַל הַבֵּל פֶּה שֶׁל תִּינוֹקוֹת' (שָׁם).
 כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בַּזֹּהָר (בְּהַקְדָּמַת דָּף א:): "הַנְּצַנִּים נִרְאוּ בְּאָרֶץ" – אֵלֵין
 אַבּוֹת הָעוֹלָם. "עַת הַזְּמִיר הַגִּיעַ" – כִּד אַתָּא עֵדֵן לְקַצְצָא חֵיבֵיא
 מִן עַלְמָא. "וְקוֹל הַתּוֹר נִשְׁמַע" – דָּא קָלָא דִּינּוֹקָא דִּרְבִּיא דְלַעֵי
 בְּאוּרֵיתָא. כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שִׁיר הַשִּׁירִים א:): "תּוֹרֵי זֹהָב", וְכַתִּיב (שְׁמוֹת
 כ"ה): "וַעֲשִׂיתָ שְׁנַיִם כְּרִבִּים זָהָב". עַל-יְדֵי קָלָא דִּינּוֹקָא דִּרְבִּיא,
 נִתְגַּלּוּ הָאֲבּוֹת בְּעוֹלָם לְהַגִּן. נִמְצָא כְּשֵׁאֲתָה רּוֹצֵחַ שִׁיתְגַּלוּ עַל יָדֶךָ
 הָאֲבּוֹת בְּעוֹלָם, כִּדֵּי לְדַחוֹת הַדִּין, וְהַחֲשֹׁךְ, שֶׁכֶּחָה, וְסַכְלוֹת, מִן
 הָעוֹלָם. צָרִיךְ שִׁיְהִיָּה לָךְ הַבֵּל שְׁאֵין בּוֹ חַטָּא, וְעַל-יְדֵי צְדָקָה
 דְּאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל תְּכַלֵּל עֲצֻמָּה בְּאוּרָא דְּאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל, שְׁהוּא בְּחִינַת
 הַבֵּל הַקָּדוֹשׁ שְׁאֵין בּוֹ חַטָּא:

וְזָה פְּרוּשׁ (וַיְקָרָא כ"ו): "וְזָכַרְתִּי אֶת בְּרִיתִי יַעֲקֹב" וְכוּ', פְּרוּשׁ,
 אֵימַתִּי יִתְגַּלוּן הָאֲבּוֹת בְּעוֹלָם, כִּד "הָאֶרֶץ אֲזָכֹר". עַל-יְדֵי
 אַוּרָא דְּאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל, וְעַל-יְדֵי הַבֵּל שְׁאֵין בּוֹ חַטָּא, שְׁהִיא בְּחִינַת
 הַבֵּל פִּיהֶם שֶׁל תִּינוֹקוֹת. כִּי כֵן נִתְבָּרְכוּ תִינוֹקוֹת, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב
 (בְּרֵאשִׁית מ"ח): "הוּא יְבָרַךְ אֶת הַנְּעָרִים וַיְקָרָא בָהֶם שְׁמִי וְשֵׁם
 אַבּוֹתַי", שֶׁעַל-יְדֵי הַתִּינוֹקוֹת נִתְגַּלוּ הָאֲבּוֹת לְהַגִּן. עַל-יְדֵי צְדָקָה
 דְּאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל, יְכַלֵּל בְּאוּרָא דְּאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל, אַוּר הַקָּדוֹשׁ, שְׁהוּא

בְּחִינַת הַבֵּל שֶׁאֵין בּוֹ חֵטָא:

וְזֶה שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ, זְכוֹרָנָם לְבִרְכָה (תַּעֲנִית י"א): 'הֵיוֹשֵׁב בְּתַעֲנִית נִקְרָא חֲסִיד', שֶׁנֶּאֱמַר: "גּוֹמֵל נַפְשׁוֹ אִישׁ חֶסֶד". כִּי הַתַּעֲנִית הוּא גְּמִילוֹת חֲסָדִים לְנַפְשׁוֹ, הֵינּוּ לַתּוֹרָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים י"ט): "תּוֹרַת ה' תְּמִימָה מְשִׁיבַת נֶפֶשׁ". גָּלַל כֵּן נִקְרָא אִישׁ חֲסִיד, כִּי מִבְּטֵל הֵדִין וְהַחֲשֵׁךְ, וּמִמְשִׁיךְ חֲסָדִים בְּעוֹלָם:

ה וְזֶה פִּירוּשׁ (סִנְהֶדְרִין צ"ו.): **שֶׁלֹּשָׁה הִזְהָרוֹת** שֶׁהִזְהִיר רַבִּי יְהוּדָה בֶּן בֶּתִירָא מִנְּצִיבִין, 'הִזְהָרוּ בְּזִקְן שֶׁשָּׂכַח תִּלְמוּדוֹ מִחֲמַת אָנְסוֹ', 'וְהִזְהָרוּ בְּזִקְן רַבִּי יְהוּדָה', 'וְהִזְהָרוּ בְּבִנֵי עַמֵּי הָאָרֶץ שֶׁמָּהֶם תֵּצֵא תּוֹרָה'. כִּי אֵלּוּ הֵשֵׁלֶשָׁה בְּחִינּוֹת, הֵם כָּלֵם רוֹמְזִים לְהַתְעַלּוֹת הַנֶּפֶשׁ, וְהַשְׁכָּל, וְהַתּוֹרָה, וְהַזְכָּרוֹן: 'זִקְן זֶה שֶׁשָּׂכַח תִּלְמוּדוֹ מִחֲמַת אָנְסוֹ', הוּא בְּחִינַת מִיתָה, וְסִכְלוּת, מִחֲמַת שִׁכְחָה. **אַבֵּל אָנֹס רַחֲמָנָא פּוֹטְרוֹ** (נִדְרִים כ"ז). 'וְהִזְהִיר רַבִּי יְהוּדָה לְכַבְּדוֹ, שֶׁעַל-יְדֵי הַכָּבוֹד יִתְבַּטֵּל מִמֶּנּוּ הַשִּׁכְחָה. וְיִתְגַּלֶּה הַנֶּפֶשׁ, הֵינּוּ זְכוֹרָן הַתּוֹרָה. כִּי שֶׁרֵשׁ הַתּוֹרָה הִיא כְּבוֹד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "לְכַבֹּדִי בְּרֵאתִיו" וְכוּ', וְכֵמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ, זְכוֹרָנָם לְבִרְכָה (אָבוֹת, פֶּרֶק ו'): 'אֵין כְּבוֹד אֱלֹהֵי תּוֹרָה':

סֵדֶר קִיצוֹר לְקוֹטֵי מַוְהָרִ"ן הַשְּׁמִי:

דַּרְשׁוֹ הַשֵּׁם וְעִזּוֹ – לז

א עֵקֶר הַבְּרִיאָה הִיא בְּגִין דִּישְׁתַּמוּדְעִין לָהּ (זֶהר הַקְּדוּשׁ ח"ב מב), כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (יִשְׁעִיָּה מ"ג ז'): "כֹּל הַנִּקְרָא בְּשֵׁמִי וְלְכַבֹּדִי בְּרֵאתִיו" וְגו':

ב וְהַגּוֹף לְגַבֵּי הַנֶּפֶשׁ הוּא בְּחִינַת חֲמָר וּבְהִמָּה וְסִכְלוּת וְחֲשֵׁךְ בְּחִינַת מִיתָה וְשִׁכְחָה. בְּחִינַת חֲכָמוֹת חִיצוֹנִיּוֹת כְּנֶגֶד חֲכָמוֹת

זֶה נֶתַן וְלֹא יַעֲבֹר

ח'תרחל - צמח מזהרנית זצ"ל "צדק צני מצוה שדף צהר מצפרי רבנו יהיה תיקון רב" -
"חק נתן ולא יעבור" יצא לאור ע"י הוצאת "נצחתי ואנצח" שע"י ישיבת תיקון המידות -

הַתּוֹרָה שֶׁהֵם בְּחִינַת אָדָם כְּמוֹ שְׂכָתוֹב: "זֹאת הַתּוֹרָה אָדָם"
(בַּמִּדְבָּר י"ט יד) בְּחִינַת צוּרָה בְּחִינַת אֹר וְחִכְמָה וְזִכְרוֹן וְחַיִּים.
וְצָרִיךְ כָּל אָדָם לְהִכְנִיעַ הַחֲמֹר הֵינוּ בְּחִינַת מִיתָה בְּחִינַת סְכָלוֹת
שֶׁל הַגּוֹף שֶׁהֵם הַתְּאֻוֹת דְּהֵינוּ לְהַפְרִישׁ אֶת עֲצָמוֹ מִכָּל הַתְּאֻוֹת:
ג וְזֶה נַעֲשֶׂה עַל-יְדֵי תַעֲנִית שְׁעַל-יְדֵי־זֶה מַחְלִישִׁין הָאֲרָבָעָה
יְסוּדוֹת שֶׁל הַגּוֹף שְׂמֵהֶם בָּאִים כָּל הַתְּאֻוֹת. וְנִכְנָע וְנִתְבַּטַּל הַחֲמֹר
שֶׁהוּא בְּחִינַת סְכָלוֹת וְשִׂכְחָה וְחֲשֵׁךְ וְכוּ' וְנִתְגַּבֵּר וְנִתְעַלָּה הַשֵּׁכֶל
וְהַצּוּרָה וְהַזְכָּרוֹן וְכוּ' כַּנֶּ"ל וּמִבְּטַל הַדִּין וְהַחֲשֵׁךְ וּמִמְשִׁיךְ חֲסָדִים
בְּעוֹלָם. וְעַקֵּר תִּקּוֹן הַתַּעֲנִית הִיא עַל-יְדֵי צְדָקָה. גַּם מִכְּנִיעַ
הַחֲכָמוֹת הַחִיצוֹנִיּוֹת כְּנֶגֶד חֲכָמוֹת הַתּוֹרָה. גַּם זוֹכָה לְפָרְנָסָה:

ד וַיֵּשׁ שְׁתֵּי בְּחִינּוֹת צְדָקָה; צְדָקָה בְּחוּץ לְאֶרֶץ וְצְדָקָה בְּאֶרֶץ
יִשְׂרָאֵל, וְצְדָקָה שְׁנוֹתֵנִין לְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל הִיא גְדוּלָה וְלִמְעָלָה
מִצְדָקַת חוּץ-לְאֶרֶץ. וְכֵן יֵשׁ שְׁתֵּי בְּחִינּוֹת תּוֹרָה כִּי אֵינָה הוֹמָה
הַתּוֹרָה הַיּוֹצֵאת מִהֶבֶל שֵׁשׁ בּוֹ חָטָא לְתוֹרָה הַיּוֹצֵאת מִהֶבֶל שְׁאִין
בּוֹ חָטָא (שְׁבַת קי"ט). כִּי אֵין הַדִּין נִמְתָּק וְאֵין הָעוֹלָם מִתְקִים אֵלָּא
עַל הֶבֶל פֶּה שֶׁל תִּינוּקוֹת שְׁאִין בּוֹ חָטָא שְׁעַל-יְדֵי־זֶה יִתְגַּלוּ הָאֲבוֹת
בְּעוֹלָם לְהַגִּין. וְעַל-יְדֵי צְדָקָה לְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל תִּכָּלֵל עֲצָמָךְ בְּאֹיֶרָא
דְּאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל שֶׁהוּא בְּחִינַת הֶבֶל הַקָּדוֹשׁ שְׁאִין בּוֹ חָטָא. שְׁעַל-יְדֵי־
זֶה עַקֵּר בְּטוּל הַדִּין וְהַחֲשֵׁךְ וְהַשִּׂכְחָה וְהַסְכָּלוֹת מִן הָעוֹלָם וְעַל-יְדֵי־
זֶה מִכְּנִיעֵין הַחֲכָמוֹת הַחִיצוֹנִיּוֹת וְזוֹכִין לְחֲכָמוֹת הַתּוֹרָה הַקָּדוֹשָׁה
וְזוֹכִין לְזִכְרוֹן בְּחִינַת אֹר וְכוּ' כַּנֶּ"ל:

ה וְעַל כֵּן צָרִיךְ כָּל אֶחָד לְבַקֵּשׁ וּלְחַפֵּשׁ מְאֹד אַחַר מְלַמֵּד כָּשֵׁר וְהַגּוֹן
וְיֵרָא שָׁמַיִם וּלְבַקֵּשׁ אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ מְאֹד עַל זֶה. כִּי אֵלָּא יִקְלַקֵּל
הַמְּלַמֵּד אֶת הֶבֶל פֶּה הַקָּדוֹשׁ שֶׁל הַתִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן שְׁעַלֵּיהֶם
מִתְקִים הָעוֹלָם, (כִּי בְּעוֹנוֹתֵינוּ הֶרְבִּים עֲכָשׁוּ מְצוִיִּים חֲבָרוֹת שֶׁל חַנוּךְ נְעָרִים לְלַמֵּד

בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַקְּטָנִים חֲכָמוֹת חִיצוֹנִיּוֹת שֶׁהֵם סְכָלוֹת וְחֹשֶׁךְ כַּנֶּ"ל וְכֵן לְשׁוֹנוֹת הָעֶפְרוֹ"ם (כַּמּוּבָא בְּ"לְקוּטֵי הַלְכוֹת" הַלְכוֹת פְּסַח הַלְכָה ז'), שֶׁהֵם מְטַמְּאִים הַכֵּל פִּיהֶם הַקְּדוֹשׁ שֶׁל תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית־רַבֵּן וְכַנְרָאָה בְּחוּשׁ שְׁנַת־גְּדֻלִים אַחֲר־כֵּךְ לְאַפִּיקוֹרְסִים וְכוּפְרִים וְכוּ'. וְעַל כֵּן כָּתַב שָׁם: "אֲשֶׁרִי מִי שֶׁמֵרַחַק אֶת עַצְמוֹ וְאֶת בְּנָיו מֵהֶם". וְהַחַיִּיב שְׂלֵא לִתֵּן אֶת בְּנָיו לְחֶדֶר שְׁלוּמְדִים בּוֹ אֶחָד מִבְּנֵי הָאֱלוֹ תְּהוֹלְכִים בְּדַרְכֵי הַרְעִים הַנֶּ"ל וְלוֹמְדִים חֲכָמוֹת חִיצוֹנִיּוֹת וְלְשׁוֹנוֹת אֲפֵלוֹ בְּמָקוֹם אַחֵר כִּי אָסוּר לְהִתְחַבֵּר עִמָּהֶם כָּלֵל וְכוּ'):

וּזְכָרִיכִין לְזַהַר בְּזֶקֶן שֶׁשָּׂכַח תִּלְמוּדוֹ מִחֲמַת אָנְסוֹ לְכַבְדּוֹ (סְנֵה־דְרִין צ"ו). וְעַל־יְדֵי הַכָּבוֹד שְׁנוֹת־נֵין לוֹ מִבְּטָלִין מִמֶּנּוּ הַשְּׂכָחָה וְנִתְגַּלְגַּלָּה הַנְּפֶשׁ דְּהֵינּוּ בְּחִינַת זְכוּרֹן הַתּוֹרָה כַּנֶּ"ל. וְנִתְבַּטְּלִין הַדֵּינִים וְהַחֲשִׁכוֹת וְכוּ' וְנִמְשָׁךְ אֹזֶר וְחֲסָדִים וְחַיִּים וְחֲכָמַת הַתּוֹרָה בְּעוֹלָם. כִּי שֶׁרֵשׁ הַתּוֹרָה הוּא כְבוֹד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "לְכַבֹּדִי בְּרֵאתִיו" (יִשְׁעִיָה מ"ג ז'), וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ, זְכוּרָנָם לְבָרְכָה: 'אֵין כְּבוֹד אֱלֹא תּוֹרָה' (אָבוֹת פָּרָק ו):

סְדֵר תִּשְׁעֵי מִוִּתְרֵין הַיּוֹמִי:

רִיט (לה) כָּל יְמֵי הַקֵּיץ הַנֶּ"ל הִיָּה מְצַפֶּה מְאֹד שֶׁנִּהְיָה שָׁם בְּרֵאש־הַשָּׁנָה כִּי הָעֶקֶר הוּא אֲצֵלוֹ רֵאש־הַשָּׁנָה, וְאָמַר שְׂכָל עֶסְקוֹ הוּא רֵאש־הַשָּׁנָה. וּבִימֵי חַג הַשְּׁבוּעוֹת נִתְקַבְּצוּ לְשָׁם גַּם־כֵּן הַרְבֵּה מֵאֲנָשֵׁי־שְׁלוּמֵנוּ וְהָיוּ סְבוּרִים שֶׁיֹּאמַר תּוֹרָה כַּאֲשֶׁר הִיָּה מְנַהֲגוֹ בְּכָל חַג הַשְּׁבוּעוֹת, אֲבָל לֹא אָמַר אָז שׁוּם תּוֹרָה בְּשְׁבוּעוֹת הַנֶּ"ל, וְאָמַר אָז שֶׁאֵין אֲתֶם חוֹטְאִים כָּל כֵּךְ כַּמְבֹאֵר לְעִיל. אֲבָל בְּרֵאש־הַשָּׁנָה אָמַר תּוֹרָה נִפְלְאָה שָׁם בְּאוֹמִין, וְהִיא תִקְעוּ בְּלְקוּטֵי תִנְיָנָא סִימָן ח' הַמִּתְחִיל אַף עַל פִּי שֶׁתּוֹכַחַת דְּבַר גְּדוֹל.

וּבְרֵאש־הַשָּׁנָה בְּיוֹם הָרֵאשׁוֹן שֶׁחָל אָז בְּשִׁבְת קֹדֶשׁ אַחֲרֵי אֲכִילַת סְעֻדַת שִׁחְרִית שֶׁאֵז הִיָּה דְרָכוֹ לְהִתְחִיל לְהַכִּין עַצְמוֹ לִזְמַר תּוֹרָה, כִּי אֲמִירַת הַתּוֹרָה בְּרֵאש־הַשָּׁנָה וּבְשְׁבוּעוֹת הִיָּתָה תָּמִיד בֵּין

זֶה נָתַן וְלֹא יַעֲבֹר

ח'תט ← אָמַר מַה־רַב־נִי־תִּזְעַל "עַד לֹא־מִקּוֹה שִׁדָּךְ לְצַדִּיק מִסְפְּרֵי רַבְּנֵי יִהְיֶה תִּיקוּן לְכַלֵּי" ←
 ← "חַק נָתַן וְלֹא יַעֲבֹר" יְצֵא לְאֹר עַיִ הוֹצֵאת "נַצַּחְתִּי וְאַנְצַח" שְׁעֵי יֹשִׁיבֵת תִּיקוּן הַמִּידוֹת ←

הַשְּׂמָשׁוֹת שֶׁל יוֹם הַשְּׁנֵי הַיְנוּ שֶׁהַתְּחִיל בְּסוֹף יוֹם הָרֵאשׁוֹן יוֹם-טוֹב וְנִמְשָׁךְ הֶרְבֵּה לְתוֹךְ לַיִל הַשְּׁנֵי. וְאִזּוּ בְּאוֹתוֹ רָאֵשׁ-הַשָּׁנָה בָּעֵת שֶׁהָיָה צָרִיךְ לְהִכִּין עֲצֻמוֹ לזִמְרַת תּוֹרָה. הַתְּחִיל לְהַתְגַּבֵּר עָלָיו חֲלִי הַהוֹסֵט בְּהַתְגַּבְּרוֹת גָּדוֹל מְאֹד וְהַתְּחִיל לְפַלֵּט דָּם הֶרְבֵּה עַל-יַדֵּי הַהוֹסֵט מַה שֶּׁלֹּא הָיָה בֵּן זְמַן רַב, כִּי אַף-עַל-פִּי שֶׁהַהוֹסֵט לֹא פֶסַק מִמֶּנּוּ כֹּל יְמֵי חֲלָיו, שְׁנִמְשָׁךְ יוֹתֵר מִשְּׁלֹשׁ שָׁנִים. אֲבָל לֹא הָיָה הַהוֹסֵט כִּי-אִם עִם לַחֹת, אֲבָל לֹא עִם דָּם. וְהַתְגַּבֵּר עָלָיו הַהוֹסֵט עִם יְצִיאת דָּם הֶרְבֵּה מְאֹד, וְהָיָה פּוֹלֵט דָּם הֶרְבֵּה, כִּמוֹ קְלוּחַ מַיִם מִמֶּשׁ. אֲשֶׁר לֹא יֵאֱמָן כִּי יִסְפָּר כִּי נִתְמַלְאוּ כִּפָּה כִּלִּים מְדָמוֹ. וְהָיוּ לוֹ הַקְּאוֹת הֶרְבֵּה, וְאָמַר שִׁמְעוֹלָם לֹא הָיוּ לוֹ הַקְּאוֹת כִּי-אִם אִזּוּ בְּאוֹתוֹ הָעֵת. וְתַקַּף הַתְגַּבְּרוֹת הַחוּלְאֵת אִזּוּ הָיָה בְּלִי שְׁעוֹר עַד שֶׁכִּמְעַט הָיָה נִסְתַּלֵּק אִזּוּ.

וְנִמְשָׁךְ כִּפָּה שְׁעוֹת עַד שֶׁנַּעֲשָׂה לַיְלָה, וְנִמְשָׁךְ גַּם לְתוֹךְ הַלַּיְלָה אֵיזָה שְׁעוֹת, וְאֵנְחָנוּ כְּכָר הָיִינוּ עוֹמְדִים מוֹכֲנִים בְּבֵית אַחַר וְהָיִינוּ מַצְפִּים שְׂיִכְנָם וְיֹאמֵר תּוֹרָה. וְהָיִינוּ שָׁם אֲנָשִׁים רַבִּים מְאֹד כִּפָּה מְאוֹת אֲנָשִׁים, הֵן אֹרְחִים אֲנָשִׁי-שְׁלוֹמֵנו שֶׁהָיוּ אִזּוּ רַבִּים מְאֹד כִּפָּה מְאוֹת, חוּץ שָׂאָר אֲנָשִׁי הָעִיר שֶׁבָּאוּ גַם-כֵּן לְשִׁמְעַת תּוֹרָה מִפִּי הַקְּדוֹשׁ. וְהָיוּ עֵינֵינוּ כְּלוֹת כָּל הַיּוֹם שְׂיִכְנָם, וְהָיָה שָׁם דְּחַק גָּדוֹל שֶׁלֹּא הָיָה אֶפְשָׁר לְסַבֵּל, וְכִמְעַט הִתְּהַ סִּכָּנוֹת נִפְשׁוֹת מִגְּדֹל הַדְּחַק, וְנִמְשָׁךְ לְתוֹךְ הַלַּיְלָה וְעַדִּין לֹא נִכְנָם מִחַמַּת הַתְגַּבְּרוֹת הַחוּלְאֵת מְאֹד.

אַחַר-כֵּן שָׁלַח לְקַרְא אֹתִי וּבָאתִי אֵלָיו, וּכְבָר הָיוּ גֵרוֹת דּוֹלָקִים בְּחֹדְרוֹ וּקְצַת אֲנָשִׁים עוֹמְדִים לְפָנָיו הָיִינוּ רַבִּי שִׁמְעוֹן וְאַחִיו רַבִּי יַחֲיָאל זְכוֹרָנוּ לְבָרָכָה וְעוֹד מְעַט אֲנָשִׁים. וְשָׁאֵל אֹתִי מַה לַּעֲשׂוֹת כִּי אֵי אֶפְשָׁר לוֹ לזִמְרַת תּוֹרָה. וְהַתְּחִלְתִּי לְדַבֵּר עִמוֹ הֵלֵא גַם

בְּשָׁבָתָם מִלְמַבְרָגִי הָיָה גַם־כֵּן בְּלִתי דְּרָךְ הַטָּבֵעַ שֶׁתֹּאמְרוּ אֲזִי תוֹרָה, כִּי גַם אֲזִי הָיָה חֲלָשׁ מְאֹד, וְאַף־עַל־פִּי־כֵן אֲמַרְתֶּם תוֹרָה אֲזִי הִרְבֵּה בְּרֵאש־הַשָּׁנָה. וְעוֹד כִּיּוֹצֵא בְּזֶה דְּבַרְתִּי עִמוֹ.

עָנָה וְאָמַר אִם־כֵּן אֲמַסֵּר נַפְשִׁי. וְהָרִים יָדָיו כְּמַדְבֵּר הִרְיָנִי מוֹכֵן לְמַסֵּר נַפְשִׁי בְּשָׁבִיל לֹאֲמַר תוֹרָה. וְשָׁלַח אוֹתִי לַעֲשׂוֹת לוֹ מָקוֹם שָׁם לְהַעֲמִיד הַכֶּסֶּא סָמוּךְ לַפֶּתַח. כִּי אוֹלֵי יְהִיָּה הִתְכַּרַח לְהוֹצִיאוֹ בְּאַמְצֵעַ חֵם וְשָׁלוֹם, וְכֵן עָשִׂינוּ. וְאַחֲר־כֵּךְ נִכְנַם בְּחֲלִישׁוֹת גָּדוֹל מְאֹד וְעָלָה וַיָּשָׁב עַל הַכֶּסֶּא הַגְּבוּהָ שֶׁעָשׂוּ בְּשָׁבִיל אֲמִירַת הַתוֹרָה וַיָּשָׁב קֶצֶת.

וְאַחֲר־כֵּךְ אָמַר תוֹרָה נִפְלְאָה הֵנ"ל בְּקוֹל נָמֹךְ. וְכִשְׁהִתְחִיל לֹאֲמַר לֹא הָיָה שׁוֹם דְּרָךְ הַטָּבֵעַ שִׁיּוּכָל לְסַיֵּם כִּי כִמְעַט לֹא הָיָה אֲפֹשֶׁר לוֹ לְדַבֵּר אֲפִלּוֹ דְּבוֹר אֶחָד מֵעֲצָם חֲלִישׁוֹתוֹ, מִכָּל־שֶׁכֵּן לֹאֲמַר תוֹרָה גְּבוּהָהּ וְגִדּוּלָהּ כָּזוֹ. אֲךָ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הָיָה בְּעֶזְרוֹ וְגָמַר כָּל הַתוֹרָה בְּשִׁלְמוֹת בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם עַד הַסּוּף. רַק סִיּוּם הַפְּרוּשׁ עַל הַפְּסוּק תִּקְעוּ לֹא אָמַר אֲזִי רַק אַחֲרַיּוֹם כְּפֹר. גַּם הָיָה שָׁם דַּחַק גָּדוֹל וְרַעַשׁ גָּדוֹל בְּעַת אֲמִירַת הַתוֹרָה, כִּי מִגָּדֹל רַבּוּי הָעָם לֹא הָיָה אֲפֹשֶׁר לְהַשְׁקִיטֵם לְגַמְרֵי מַה שֶּׁלֹּא הָיָה כֵּן בְּשׁוֹם פְּעַם. כִּי תָמִיד בְּכָל עֵת שֶׁאֲמַר תוֹרָה, הָיוּ שׁוֹתְקִים וְשׁוֹקְטִים כָּלָם כִּנְהוּג, אֲבָל אֲזִי אֲפֹשֶׁר־פִּי שֶׁהַשְׁקִיטוֹם וְהַשְׁתִּיקוֹ אוֹתָם בְּתַחֲלָה כִּנְהוּג, אֲפֹשֶׁר־עַל־פִּי־כֵן בְּכָל פְּעַם נִתְעוֹרְרוּ בְּאַמְצֵעַ מֵעֲצָם הַדַּחַק שֶׁלֹּא הָיָה אֲפֹשֶׁר לְסַבֵּל. וְכִמָּה אֲנָשִׁים הָיוּ בְּסַכְנָה אֲזִי וְכִמְעַט שֶׁנִּפְּלוּ חֲלָשׁוֹת וַיֵּצְאוּ בְּמַהֲרָה לַחוּץ. וְאַף־עַל־פִּי־כֵן זָכִינוּ שֶׁגָּמַר אֲזִי כָּל הַתוֹרָה בְּאַרְיִכוֹת גָּדוֹל מְאֹד, אֲשֶׁרֵי עֵין רָאָתָה זֹאת:

סדר הלימוד בבית היומני:

כז. בית־הכנסת שֶׁמְחַשְׁבִּין בוֹ חֲשִׁבוֹנוֹת, לְסוּף שִׁילִינוּ בוֹ מֵת

מְצוּת. כג. לְכֹל דְּבַר שֶׁבִקְדָּשָׁה צָרִיךְ הַכָּנָה וְהַזְמָנָה. כד. בְּשֵׁאלַת
צָרְכָיו אֵל יָרִים רֵאשׁוּ לְשֵׁאל שְׂאֵלָה גְדוּלָּה, אָבֵל בְּתוֹרָה וְיִרְאֵת-
שָׁמַיִם יִשְׂאֵל כָּל תַּאֲוָתוֹ. כה. מְצוּת לְהִיזוֹת לוֹ בְּגָדִים מְכַבְּדִים
בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה. כו. הִנְהִיגוּ בְּרֻכּוֹתַי בְּעוֹלָם הַזֶּה, כְּדֵי לְהִיזוֹת
רְגִילִין לְעוֹלָם הַבָּא. כז. יִבְקֹשׁ אָדָם רַחֲמִים, שֶׁלֹּא יָבוֹא לְיַדֵי עֲנִיּוֹת.
כח. עַל-יְדֵי הַתְּפִלָּה יִכּוֹל לְשַׁנּוֹת אֶת הַמִּזְל. כט. הַדְּבֹר בְּקוֹל רֶם
מֵבִיא הַרְגָּשָׁה וְתִנוּעָה בְּכָל הָאֵיבָרִים. ל. מִי שֶׁעוֹלָה עַל רוּחוֹ
לְהַתְּחַנֵּן לְפָנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, עַל-יְדֵי זֶה נוֹשָׂא חֵן בְּעֵינֵי הַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ. לא. עַל-יְדֵי בְּטַחְוֹן הַקְּדוֹשׁ-שְׂבָרוֹךְ הוּא שׁוֹמַע תְּפִלָּתוֹ. לב.
אֵל תְּתַפְּלַל בְּבַיִת, שֶׁבְּנָה בַּעַל-מַחְלָקֶת. לג. קֹדֶם הַתְּפִלָּה תִּתֵּן
צְדָקָה, וְתִקְשֹׁר אֶת עַצְמְךָ לְצַדִּיקֵי הַדּוֹר. לד. אָדָם מְקַבֵּל שִׁפְעַת וְכַח
אֱלֹקֵי כְּפִי אֹתוֹ הַמְּקוֹם שֶׁמִּתְפַּלֵּל בּוֹ. לה. כְּשֶׁהַצְּבֹר מִתְּפַלְּלִים,
הוּא עֵת רְצוֹן. לו. מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ בֵּית-הַכְּנֶסֶת, וְאִינוֹ נִכְנָס לְשֵׁם
לְהַתְּפַלֵּל, גּוֹרֵם גְּלוּת לְבָנָיו. לז. עַל כָּל הַדְּבָרִים, הֵן עַל דְּבַר גְּדוּלָּה
הֵן עַל דְּבַר קָטָן, תְּתַפְּלַל. לח. אֶקְדִּימוּ וְאֶחְשִׁיכוּ לְבֵי-כְנֵי שְׂתָא כִּי
הִיכֵי דְתַאֲרִיכוּ חַיִּי. לט. מִי שֶׁאֶפְשָׁר לוֹ לְבַקֵּשׁ רַחֲמִים עַל חֲבֵרוֹ
וְאִינוֹ מְבַקֵּשׁ, נִקְרָא חוֹטָא. מ. הִנְפְּנֵה וְנוֹטֵל יָדָיו וּמְנִיחַ תְּפִלִּין
וְקוֹרָא קְרִיאת-שִׁמְעַ וּמִתְפַּלֵּל, כְּאִלּוּ בְּנָה מִזְבֵּחַ וְהִקְרִיב עָלָיו קָרְבָּן
וְכִאֲלוּ טָבַל. מא. מִי שֶׁנִּזְהָר לִזְמַר דְּבֹר קְדוֹשׁ בְּבַיִת הַטְּנִפֶת, יִזְכֶּה
לְאַרְיֵכוֹת יָמִים. מב. גְּדוּלָּה תְּפִלָּה מִמְּעַשִׂים טוֹבִים וּמִן הַקְּרָבָנוֹת.
מג. תוֹרָה וּמְעַשִׂים טוֹבִים וְתְּפִלָּה וְדֶרֶךְ-אֶרֶץ צְרִיכִין חֲזוּק. מד. אֵל
תְּתַפְּלַל אֶלָּא בְּבַיִת שֵׁישׁ בּוֹ חַלּוֹנוֹת. מה. עַל-יְדֵי צְדָקָה בְּשִׂתֵי יָדַיִם
תְּתַפְּלוּ נְשִׁמְעַת. מו. בְּשַׁעַת תְּפִלָּה יִפְרֹשׁ כַּפָּיו, כְּאִלּוּ מְקַבֵּל אֵיזָה
דְּבַר. מז. עַל-יְדֵי גְּזֵל אוֹ מְבִישׁ פְּנֵי חֲבֵרוֹ, אֵין תְּתַפְּלוּ נְשִׁמְעַת. מח.
שֶׁבֶת וְרֵאשִׁי-חֲדָשׁ יוֹתֵר מְסֻגָּל לְהַעֲלוֹת הַתְּפִלָּה. מט. כְּשֶׁאָדָם

נַעֲצֹר, זֶה סִימָן שְׂאִין תְּפַלְתּוּ נְתַקְבְּלַת. נ. עַל-יְדֵי הַהַשְׁתַּוְקוּת
 שְׂאָדָם מִשְׁתַּוְקָה בְּלִילָה לַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, עַל-יְדֵי זֶה בְּנִקְל לֹא לְהַתְפַּלֵּל
 בַּבֶּקֶר.

סדר שיחות הר"ן ה'תפ"ט:

קִיט אֵינִי זֹכֵר הֵיטֵב לְעֵנִין מָה נִדְבַר הָעֵנִין, אֲבָל זֶה אֲנִי זֹכֵר
 שֶׁבְּסוֹף אָמַר: כְּשֶׁאֲוַחֲזִין בְּזֶה וְכוּ', וְהַפְּלִיג בְּתַנּוּעָתוֹ לְמַעַלָּה גְּדוּלָּה
 מְאֹד כְּשֶׁאֲוַחֲזִין בְּזֶה דְּהֵינּוּ כְּשֶׁאֲוַחֲזִין בְּזֶה שֶׁהוּא מְרַצָּה וְחַפִּין
 וּמִשְׁתַּוְקָה מְאֹד שֶׁחֲבָרוּ יִהְיֶה אִישׁ כְּשֶׁר וְצַדִּיק אֶף-עַל-פִּי שֶׁהוּא לֹא
 יִהְיֶה חֵם וְשָׁלוֹם, זֶהוּ מַעַלָּה גְּדוּלָּה מְאֹד גַּם נִזְכַּרְתִּי שֶׁאָמַר אֲזִי זֶה
 הַלְשׁוֹן: שֶׁהוּא מְרַצָּה אֶף-עַל-פִּי שֶׁאֲנִי אֵינִי זֹכֵר חֵם וְשָׁלוֹם, לְעַבֵּד
 אֶת ה' עַל-כָּל-פָּנִים יַעֲבֹד יִשְׂרָאֵל הַשְּׂנִי אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ זֶהוּ דְבַר
 גְּדוּל מְאֹד כְּשֶׁאֲוַחֲזִין בְּזֶה כִּי שָׁמַעְתִּי מִפִּי הַקָּדוֹשׁ וּלְפִי דַעְתִּי
 נִדְמָה לִי שֶׁזֶּהוּ דְבַר פְּשׁוּט מְאֹד כִּי בּוֹדְאִי אֲנִי רוֹצֵה וְחַפִּין מְאֹד
 וּמִשְׁתַּוְקָה וּמִתְגַּעְגַּע מְאֹד שֶׁיִּהְיוּ כָּל יִשְׂרָאֵל כְּשָׂרִים וְצַדִּיקִים
 אֲמַתִּיִּים, אֲפֹלוֹ אִם לֹא אֲזַכֶּה אֲנִי לָזֶה עַל-כָּל-פָּנִים יִהְיֶה חֲבָרֵי בְּנֵי
 גִילִי וְכָל יִשְׂרָאֵל צַדִּיקִים נוֹרָאִים אֲמַתִּיִּים כִּי זֶה עֵקֶר הָאֲהָבָה
 וְהַרְחֻמְנוּת שֶׁצָּרִיכִין לְרַחֵם אֶחָד עַל חֲבָרוֹ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל שֶׁיִּזְכֶּה
 לְתַכְלִית הָאֲמַתִּי לְהִיּוֹת כְּרַצוֹנוֹ הַטּוֹב בְּאַמֶּת שֶׁזֶּהוּ עֵקֶר טוֹבָתָן
 שֶׁל יִשְׂרָאֵל וְכַמְבֹאֵר בְּהַתּוֹרָה כִּי מְרַחֲמִים יִנְהַגִּם וְכוּ' (בְּסִימָן ז' לַק"ת)
 עֵין שָׁם אֲבָל יִדְעֵתִי שֶׁיֵּשׁ בְּנֵי אָדָם שֶׁכְּשֶׁהֵם נוֹפְלִים חֵם וְשָׁלוֹם,
 מַעֲבֹדֵת ה', מְכַל-שִׁכּוֹן וְכָל שִׁכּוֹן אוֹתָן שֶׁנִּכְשָׁלִין בְּאִיזָה תֵּאָוֶה רָעָה
 אוֹ בַעֲבָרָה חֵם וְשָׁלוֹם, הֵם שׁוֹנְאִים וּמִתְגָּרִים בְּמִי שֶׁעוֹסֵק בַּעֲבֹדֵת
 ה', וְרוֹצִים לְהַפִּילוֹ חֵם וְשָׁלוֹם, וּמְחַלִּישִׁים אֶת דַּעְתּוֹ מְאֹד, וּמְבַזִּים
 אוֹתוֹ בְּכַמָּה לְשׁוֹנוֹת וְגַם אוֹמְרִים לוֹ שֶׁגַּם הוּא יִפֹּל כְּמוֹ שֶׁנִּפֵּל הוּא
 רְחֻמְנָא לְצִלָּן כְּמוֹ שֶׁרָאִיתִי כַּמָּה מִהַחֲסִידִים שֶׁל עַכְשָׁיו שֶׁלְפָנַי כַּמָּה

זֶקֶן נָתַן וְלֹא יַעֲבֹר

ח'תקד - צמח מנוהרני"ת זצ"ל "צדק צני מוקוה שדך צחד מספרי רבנו יהיה תיקון רב" -
"חק נתן ולא יעבור" יצא לאור ע"י הוצאת "נצחתי ואנצח" שע"י ישיבת תיקון המידות

שָׁנִים הַתְּחִילוּ קִצָּת בַּעֲבוּדַת ה' וְאַחֲרֵיכֵן נָפְלוּ לְמָה שֶׁנָּפְלוּ כָּל
אֶחָד לְפִי נְפִילָתוֹ רַחֲמָנָא לְצַלֵּן וְאַחֲרֵיכֵן בְּשָׂרָאוּ בְּנֵי הַנְּעוּרִים
הָרַכִּים בַּשָּׁנִים כְּשֶׁנִּתְעוֹרְרוּ בַּעֲבוּדַת ה' וְהַתְּחִילוּ לְהִתְפַּלֵּל
בְּהַתְּלֵהבוֹת בְּלֵב שָׁלֵם וּלְהִתְמַיֵּד בְּלִמּוּדוֹ וְכוּ', כִּי אֲשֶׁר מְצוּי עַכְשָׁיו
כִּמָּה בְּנֵי הַנְּעוּרִים הַכְּשָׁרִים הַמְּשִׁתַּוְקָקִים מְאֹד מְאֹד לְהֵשֵׁם
יִתְבָּרֵךְ וּמִתְחִילִים לְהִתְפַּלֵּל בְּכָל לֵב בְּכּוֹנֵה גְדוּלָּה וְכוּ', וְכִשְׂרוֹאִים
אֵלֵינוּ הַחֲסִידִים הַנְּפוּלִים אוֹתָם, הֵם שׁוֹחֲקִים מְאֹד מֵהֵם וּמְבַזִּים
אוֹתָם וּמְחַלְשִׁים אֶת דַּעְתָּם מְאֹד מְאֹד וְאוֹמְרִים לָהֶם שְׂאִין מִמֶּשׁ
בַּעֲבוּדַתָּם וְכוּ' כָּל זֶה מִחֲמַת קִנְיָה מִחֲמַת שְׂהֵם נָפְלוּ, הֵם רוֹצִים
חֵם וְשָׁלוֹם, שְׁגָם הַשָּׂאָר יִהְיוּ כְּמוֹתָם רַחֲמָנָא לְצַלֵּן וּבְאַמַּת צָרִיד
שִׁיְהִיָּה בְּהַפֵּךְ כַּנְּזָכָר לְעִיל:

סֵדֶר שְׁלֵחַת עֲרוּף הַיּוֹמֵי:

סימן ריט (א) ארבעה צריכים להודות יורדי הים כשעלו ממנה
והולכי מדבריות כשיגיעו לישוב ומי שהיה חולה
ונתרפא ומי שהיה חבוש בבית האסורים ויצא וסימנך וכל החיים
יודוך סלה "חבוש" "יסורים" "ים" "מדבר": (ב) ומה מברך בא"י
אלקינו מלך העולם הגומל לחייבים טובות שגמלני כל טוב
והשומעים אומרים מי שגמלך כל טוב הוא יגמלך כל טוב סלה:
(ג) צריך לברך ברכה זו בפני עשרה ותרי מינייהו רבנן דכתיב
וירוממוהו בקהל עם ובמושב זקנים יהללוהו ואם לא שכיחי רבנן
לא יניח מלברך ונהגו לברך אחר קריאת התורה לפי שיש שם
עשרה ואם בירך בפחות מעשרה יש אומרים שיצא ויש אומרים
שלא יצא וטוב לחזור ולברך בפני עשרה בלא הזכרת שם
ומלכות: **(ד)** אם בירך אחר ואמר בא"י אלקינו מלך העולם אשר
גמלך כל טוב וענה אמן יצא וכן אם אמר בריך רחמנא מלכא

דעלמא דיהבך לן וענה אמן יצא: הגה ואין זה ברכה לבטלה מן המברך אע"פ שלא נתחייב בברכה זו הואיל ואינו מברך רק דרך שבח והודאה על טובת חבירו ששמח בה (טור): (ה) אם בירך אחד הגומל לעצמו ונתכוין להוציא את חבירו ושמע חבירו וכוון לצאת יצא אפילו בלא עניית אמן (כיון שהמברך ג"כ חייב יצא האחר בלא עניית אמן) (טור): (ו) אם איחר יש לו תשלומין לברך כל זמן שירצה ונכון שלא לאחר שלשה ימים: (ז) באשכנז וצרפת אין מברכין כשהולכין מעיר לעיר שלא חייבו אלא בהולכי מדברות דשכיחי ביה חיות רעות ולסטים ובספרד נוהגין לברך מפני שכל הדרכים בחזקת סכנה ומיהו בפחות מפרסה אינו מברך ואם הוא מקום מוחזק בסכנה ביותר אפילו בפחות מפרסה: (ח) בכל חולי צריך לברך אפילו אינו חולי של סכנה ולא מכה של חלל אלא כל שעלה למטה וירד מפני שדומה כמי שהעלוהו לגרדום (פי' מעלות שעושין דיינים לשבת כשדנין) לידון ואין הפרש בין שיש לו מיחוש קבוע ובא מזמן לזמן ובין שאינו קבוע: הגה ויש אומרים דאינו מברך רק על חולי שיש בו סכנה כגון מכה של חלל (טור בשם הראב"ד והר"ר יוסף וכן נוהגין באשכנז): (ט) הני ארבעה לאו דוקא דהוא הדין למי שנעשה לו נס כגון שנפל עליו כותל או ניצול מדריסת שור ונגיחותיו או שעמד עליו בעיר אריה לטורפו או אם גנבים באו לו אם שודדי לילה וניצול מהם וכל כיוצא בזה כולם צריכים לברך הגומל ויש אומרים שאין מברכין הגומל אלא הני ארבעה דוקא וטוב לברך בלא הזכרת שם ומלכות:

סימן רכ (א) הרואה חלום ונפשו עגומה עליו ייטיבנו באפי תלתא דרחימו ליה (פי' שאוהבים אותו) ולימא באפייהו חלמא טבא חזאי ולימרו אינהו טבא הוא וטבא להוי וכו': (ב) יפה

תענית לבטל חלום רע כאש לנעורת: הגה ודוקא בו ביום ואפילו בשבת ועיין לקמן סימן רפ"ה:

סימן רכא (א) אם היו בצער מחמת עצירת גשמים וירדו גשמים מברכים עליהם אף ע"פ שלא ירדו עדיין כדי רביעה משירדו כ"כ שרבו על הארץ שיעלו (עליהם) אבעבועות מן המטר וילכו זה לקראת זה: הגה ומה שאין אנו נוהגים בזמן הזה בברכת הגשמים משום דמדינות אלו תדירים בגשמים ואינן נעצרין כל כך (סמ"ג ואגור וכל בו): **(ב)** ומה מברך אם אין לו שדה אומר מודים אנחנו לך ה' אלקינו על כל טפה וטפה שהורדת לנו ואילו פיננו מלא שירה כים וכו' עד הן הם יודו ויברכו את שמך מלכנו וחותרם בא"י אל רוב ההודאות ואם יש לו שדה בשותפות עם אחר מברך הטוב והמטיב ואם אין לו שותף בשדה מברך שהחיינו: הגה ויש אומרים דהשומע שירדו גשמים מברך הטוב והמטיב (הרשב"א):

סֵדֶר לְקוּטֵי תַפְלוֹת הַיּוֹמִי:

תקפה: "הוֹרְנִי ה' דְּרָכֶךָ וְנִחַנִּי בְּאַרְחַ מִישׁוֹר לְמַעַן שׁוֹרְרֵי הַדְּרִיכֵנִי בְּאַמְתֶּךָ וְלִמְדֵנִי, כִּי אֲתָה אֱלֹקֵי יִשְׂרָאֵל, אֹתְךָ קִוִּיתִי כָּל הַיּוֹם טוֹב וַיִּשָּׂר ה' עַל פִּי יוֹרֵה חַטָּאִים בְּדָרְךָ יְדָרְךָ עֲנֹוִים בְּמִשְׁפָּט וַיִּלְמַד עֲנֹוִים דְּרָכֹו כָּל אַרְחֹות ה' חֶסֶד וְאַמֶּת לְנוֹצְרֵי בְרִיתוֹ וְעֵדוּתוֹ הוֹרְנִי ה' דְּרָכֶךָ אֲחִלֶּךָ בְּאַמְתֶּךָ יַחַד לְבָבִי לִירְאָה שְׁמֶךָ דְּבָקָה לְעַפְרֵי נַפְשִׁי חֵינִי כְּדַבְּרֶיךָ דְּרָכֵי סִפְרֹתֵי וְתַעֲנֵנִי לְמִדְנֵי חֶקֶיךָ דְּרָךְ פְּקוּדֵיךָ הִבִּינֵנִי וְאַשִּׁיחָה בְּנַפְלְאוֹתֶיךָ דְּלִפְהֵי נַפְשִׁי מִתּוֹנָה קִיַּמֵּנִי כְּדַבְּרֶךָ דְּרָךְ שְׁקָר הָסֵר מִפְּנֵי וְתוֹרַתְךָ חָנְנֵי דְרָךְ אֶמּוֹנָה בְּחַרְתִּי מִשְׁפָּטֶיךָ שׁוֹיִתִּי דְּבִקְתִּי בְּעֵדוּתֶיךָ ה' אֵל תְּבִישְׁנִי דְרָךְ מְצוֹתֶיךָ אָרוּץ כִּי תִרְחִיב לְבִי הוֹרְנִי ה' דְּרָךְ חֶקֶיךָ וְאַצְרֵנָה עֵקֶב הִבִּינֵנִי וְאַצְרֵה תוֹרַתְךָ וְאַשְׁמְרֵנָה בְּכָל לֵב הַדְּרִיכֵנִי בְּנִתִּיב מְצוֹתֶיךָ כִּי בּו חֲפָצְתִּי

הט לבי אל עדותיך ואל אל בצע העבר עיני מראות שוא בדרכך
 חייני הקם לעבדך אמרתך אשר ליראתך העבר חרפתי אשר
 יגרתני כי משפטיך טובים הנה תאבתי לפקודיך בצדקתך חייני:

תקפו: חוסה עלי כרב רחמיה, "חנני ה' ראה עניי משונאי
 מרוממי משערי מות", כי אתה ידעת את מרירות לבי ופזור נפשי
 "ואתה ידעת נתיבתי, בארח זו אהלך, טמנו פח לי הבט ימין
 וראה ואין לי מכיר, אבד מנום מפני, אין דורש לנפשי" חוס וחמל
 עלי, חוס וחנני והצילני ממה שאני צריך להנצל, מלטני ממה
 שאני צריך להמלט, "חלצני ה' מאדם רע מאיש חמסים תנצרני"
 עזרני והושיעני והיה עמי תמיד, והצילני מיד אויבי ומרודפי,
 בשבתי בביתי ובלקתי בדרך ותזכני בכל עת שאהיה מכרח לנסע
 ולילך בדרך על פי רצונך הטוב, שיהיה הלוכי ונסיעתי בקדשה
 ובטהרה גדולה ובמחשבות קדושות וטהורות, ואהיה נשמר מכל
 דבר רע ותזכני ותעזרני שאזכה על ידי נסיעותי לתקן את פגם
 האמונה והגלות והטלטול שלי בדרך יכפר על פגם האמונה
 שפגמתי לפניך, אשר על ידי זה גרמתי טלטול למעלה חס ושלום:

תקפו: אנא ה', עיניך הלוא לאמונה, "כל מצותיך אמונה שקר
 רדפוני עזרני" עזרני וחנני ותשפיע עלי אמונתך הקדושה מעתה
 ועד עולם ולא יבוא עלי שום כפירה ובלבול בדעתי כלל ותעזרני
 מעתה לשוב בתשובה שלמה לפניך באמת ובלב שלם וברחמיה
 הרבים תמחל ותכפר ותסלח, אלוה סליחות, חנון המרבה לסלח,
 על כל הפגמים שפגמתי באמונתך הקדושה ותזכני לתקן בחיי כל
 הפגמים האלה על כל מה שפגמתי באמונתך הקדושה מנעורי
 עד היום הנה, בין בגלגול זה בין בגלגול אחר הכל אזכה לתקן
 בשלמות חיש קל מהרה, ואזכה מעתה לאמונה הקדושה באמת

